

Pressemelding – ny rapport fra NTAES:

## **Arbeidslivskriminaliteten endrer seg**

**Arbeidslivskriminalitet vil bli mer utfordrende å forebygge og bekjempe. Det peker Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) på som et sannsynlig scenario for utviklingen av arbeidslivskriminalitet mot 2028 i en ny risikovurdering.**

– Fremtidens arbeidslivskriminalitet vil bli påvirket av teknologiutviklingen og kriminelles tilgang til nye markeder. Da må det offentlige henge med, sier leder av NTAES, Ellen Kittelsbye.

Risikovurderingen belyser faktorer som gjør arbeidslivskriminalitet mulig, beskriver relevante modus for kriminaliteten, trekker frem sårbarheter og tegner opp scenarioer for fremtiden. Formålet er å gi politiet og kontrolletatene kunnskap og beslutningsstøtte for å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet.

– Vi trenger all den kunnskapen vi kan få i kampen mot arbeidslivskriminalitet. Derfor ønsket vi oss en slik risikovurdering som vi nå har fått. Vi er ulike etater som jobber sammen mot et felles mål og da er det viktig at vi har den samme situasjonsforståelsen, sier leder av styringsgruppen for NTAES og a-krimssamarbeidet, Erik Nilsen.

### **Viktige verdier står på spill**

Dersom samfunnet ikke klarer å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet, går det på bekostning av viktige samfunnsverdier. Arbeidslivskriminalitet gir dårligere arbeidsvilkår, krenker arbeidstakeres rettigheter, skader konkurransen i næringslivet og medfører misbruk av skatte-, avgifts- eller velferdsordninger.

– Arbeidslivskriminalitet truer grunnleggende samfunnsstrukturer gjennom blant annet manipulasjon av registre, bruk av profesjonelle tilretteleggere og stråpersoner- og selskaper. Den profesjonaliserte arbeidslivskriminaliteten gir kriminelle aktører og nettverk et betydelig konkurransefortrinn sammenlignet med legale virksomheter og utfordrer norske samfunnsverdier, sier Kittelsbye.

### **Arbeidslivskriminalitet er profittmotivert**

Kriminelle aktører og nettverk benytter seg av virkemidler som gjør at kriminaliteten skal fremstå legal, og dermed blir utfordrende å oppdage for kontrollmyndighetene.

Risikovurderingen peker også på at kriminelle skaper seg konkurransefordeler ved å misbruke ID og manipulere regnskaps- og virksomhetsopplysninger. Dette gjør at kriminelle kan skaffe seg urettmessige inntekter gjennom bevisst utnyttelse av offentlige ordninger, som trygd, tilskudd og refusjoner. Dette gjør også at useriøse aktører kan vinne oppdrag på bekostning av virksomheter som følger spillereglene. Sårbare arbeidstakere utnyttes for at virksomhetene skal spare kostnader, blant annet gjennom lønnsstyrer, brudd på arbeidsmiljøloven og unngåelse av arbeidsgiveransvar.

### **Bekjempelsen av arbeidslivskriminalitet trenger prioritering**

Risikovurderingen peker på at i verste fall kan den sikkerhetspolitiske situasjonen gjøre at bekjempelsen av arbeidslivskriminalitet nedprioriteres politisk, og dermed blant politiet og kontrolletatene. Dette gir lavere oppdagelsesrisiko, som medfører at kriminelle nettverk i større grad kan utnytte profittmulighetene i arbeidslivet i Norge.

Risikovurderingen er tydelig på at politi og kontrolletatene må ha kunnskap og ressurser til å effektivt forebygge og bekjempe fremtidens arbeidslivskriminalitet.

– Kriminaliteten er i stadig endring og vi må ha kunnskap for å bekjempe den. Denne rapporten er nyttig for å hjelpe etatene i samarbeidet med det, slik at vi sammen kan finne tiltak for å ta ned trusselen og lukke sårbarheter, sier Nilsen.

#### **Fakta om NTAES**

NTAES er et samarbeid mellom politiet, Skatteetaten, Nav og Arbeidstilsynet i arbeidet mot økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet. NTAES skal utarbeide nasjonale analyse- og etterretningsprodukter på strategisk nivå som beslutningstøtte for politiet og kontrolletatene. Produktene skal gi grunnlag for at etatene hver for seg og sammen kan prioritere og koordinere tiltak for å forebygge, bekjempe, avdekke og forhindre økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet. Oppdragsgiver og primærmottaker av NTAES' produkter er styringsgruppen for NTAES og a-krimsamarbeidet, på vegne av Det sentrale samarbeidsforum.

#### **Kontakt:**

Spørsmål om innholdet i rapporten:

Ta kontakt via: [kommunikasjon.okokrim@politiet.no](mailto:kommunikasjon.okokrim@politiet.no) eller på telefon 23 29 10 30.

Spørsmål om det tverretatlige a-krimsamarbeidet, kontakt:

Skatteetatens pressetelefon 945 01 000 eller e-post: [presse@skatteetaten.no](mailto:presse@skatteetaten.no)